

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

**По процедура за директно предоставяне
BG05SFPR003-1.003 „Закупуване на пакети с хранителни продукти и пакети с
хигиенни материали“**

Въпроси	Отговори
От 07.10.2022 година	От 12.10.2022г.
<p>minkovska@asp.government.bg</p> <p>1. На стр. 3 от „РЪКОВОДСТВО ЗА ВИДИМОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И КОМУНИКАЦИЯ“, публикувано на интернет страницата на АСП, е посочено, че при всички мерки по осигуряване на публичност, предприети от бенефициента, изрично се указва съфинансирането от ЕС на проекта чрез поставяне на задължителни елементи от реквизита на документацията от Програмата и дейностите по Програмата:</p> <ul style="list-style-type: none">- Емблемата (в съответствие с техническите характеристики, заложи в акта на ЕК) се поставя на подобаващо видимо място на всички комуникационни материали, като например печатни материали или цифрови продукти, уебсайтове и техните мобилни версии, свързани с изпълнението на дадена операция, използвани за широката аудитория или за участниците.- Упоменаване на Европейския съюз- изразът „Съфинансирано от Европейския съюз“ се изписва изцяло и се поставя до емблемата.- Упоменаване на Програма за храни и основно материално подпомагане.- Наименование и код на процедурата. <p>На стр. 4 от същия документ е посочено, че задължителните елементи от реквизита на документацията и дейностите по Програмата са: отбелязването на финансовата подкрепа на Съюза чрез емблемата на ЕС и надписа: „Съфинансирано от Европейския съюз“, а желателни елементи от реквизита на документацията и дейностите по Програмата са: упоменаването на „Агенция за социално подпомагане“ и упоменаването на „Програма за храни и</p>	<p>1. За целите на процедурата и при изпълнение на конкретната заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като задължителни елементи от реквизита на документацията се определят:</p> <ul style="list-style-type: none">- Емблемата на ЕС.- Упоменаване на Европейския съюз - изразът „Съфинансирано от Европейския съюз“ се изписва изцяло и се поставя до емблемата.- Упоменаване на Програма за храни и основно материално подпомагане. <p>Наименование и код на процедурата.</p>

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

основно материално подпомагане 2021 – 2027 г.“

ВЪПРОС: Като задължителен или желателен елемент от реквизита на документацията и дейностите по Програмата е упоменаването на „Програма за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 г.“ и посочването на „Наименование и код на процедурата“?

2. На стр. 3 от „РЪКОВОДСТВО ЗА ВИДИМОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И КОМУНИКАЦИЯ“ е посочено, че „при предоставянето на подпомагането в рамките на подкрепата от ЕСФ+ за справяне с материалните лишения следва да се зачита достойнството и да се предотвратява стигматизирането на най-нуждаещите се лица“.

На стр. 14 от „РЪКОВОДСТВО НА КОНКРЕТНИЯ БЕНЕФИЦИЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАПОВЕД ПО ОПЕРАЦИЯ BG05SFPR003-1.002“, е посочено, че „с изпълнението на дейностите, в рамките на предоставената безвъзмездна финансова помощ се гарантира, че ще бъде зачитано достойнството и ще се предотвратява стигматизацията на най-нуждаещите се лица“, както и „при реализирането на обществените поръчки, КБ не следва да поставя допълнителни изисквания, свързани с видимостта на подкрепата от ЕСФ+, които биха довели до стигматизацията на най-нуждаещите се лица, към които е насочена помощта“.

На стр. 18 от „УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ“ е посочено, че „при предприемане на действия за информация, комуникация и видимост на подкрепата от ЕСФ+, кандидатът следва да гарантира че ще бъде зачетено достойнството и ще бъде предотвратена стигматизацията на най-нуждаещите се лица, към които е насочена помощта“, както и „при реализирането на обществената поръчка, кандидатът не следва да поставят допълнителни изисквания, свързани с видимостта на подкрепата от ЕСФ+, които биха довели до стигматизацията на най-нуждаещите се лица, към които е насочена помощта!“

ВЪПРОС: При реализирането на обществените поръчки, респ. при закупуването на хранителните продукти и продуктите за хигиенни нужди, на опаковките на същите следва ли да се съдържат, да са изобразени под каквато и да е форма задължителните и/или

2. В духа на политиката против стигматизацията и запазване достойнството на крайните получатели, брандиране на индивидуалните опаковки на продуктите, които ще бъдат закупени не следва да се изисква.

В тази връзка кандидатът не следва да поставя допълнителни изисквания, свързани с видимостта на подкрепата от ЕСФ+, извън тези, посочени в документите за кандидатстване и изпълнение по процедурата.

Изискванията за видимост са приложими към документацията по процедурата и същите се считат за достатъчни по отношение на мерките за видимост, прозрачност и комуникация.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

желателните елементи от реквизита на документацията и дейностите по програмата, които да подчертават подкрепата на Съюза? В случай, че не се изисква (каквато вероятно е философията на разпоредбата) поставянето на реквизити, които да подчертават подкрепата на Съюза върху опаковките на закупените стоки, то по какъв друг начин и подход, и с какви ресурси трябва да бъде осъществено, за да бъде спазено задължението на бенефициента, същата да бъде подчертана/упомената, и какъв трябва да бъде: чрез прилагане на дипляни, листовки и др. към продуктите/пакетите, насочени към най-нуждаещите се лица, или по някакъв друг начин или подход, като следва да се отчетат съображенията ни изразени в предходния въпрос?
Необходими са ни аналитично точни и практически приложими указания и тълкувания на изискването и нормативната регламентация.

3. Вземайки под внимание макроикономическата обстановка и реалната пазарна конюнктура, действаща ЕС и основно в сферата на търговията с храни се проучва и анализира възможността за промяна в методиката за определяне на изпълнителите в обществените поръчки за закупуване на хранителни продукти, отнасяща се до начина на изготвяне на ценовото предложение от участниците, а именно, същото да е във функционална зависимост (отстъпка) от осреднените цени на хранителни продукти от Системата за агропазарна информация (САПИ). Посочената промяна се изследва и във връзка с препоръките на ИА ОСЕС в одитните им доклади. Прилагането на тази процедура на оферирание, логично дава по-голяма увереност, че ще бъдат закупени продуктите по всички обособени позиции, тъй като условно, за целите на възлагането се отчита/елиминира влиянието на пазарните колебания в цените на продуктите, но се отразява на прогнозните и договорни стойности, респективно на размера на БФП.

На първо място трябва да се има предвид, че прилагането на този подход (дори и при закупуването на само по един артикул от продукт, каквото е изискването) ще доведе до „плаваща“ прогнозна стойност на възложените обществени поръчки, следващо се от увеличението на цените на

3. Съгласно Условието за кандидатстване общият бюджет на процедурата, следва да бъде разпределен за целия период на изпълнение, така че да се гарантира, че в рамките на предвидения ресурс ще се осигури:

- Ежегодно раздаване на пакети хранителни продукти и пакети с хигиенни материали, и

- Достатъчно количество от предварително определената съвкупност от хранителни продукти и хигиенни материали за всяка една от годините за реализация на програмата, за да гарантира пълния обхват най-малко на лицата от основната целева група, съгласно чл.4 от Наредба № РД-06-53 от 17 септември 2021 г. и при условията на чл.5 от същата.

Подходът за разпределяне на средствата се обосновава във Формуляра за кандидатстване.

На етап кандидатстване, както е посочено в документите по процедурата разпределението на ресурса е индикативно. Ако бъде избран подходът закупуването да се реализира чрез няколко обществени поръчки, то всяка обществена поръчка, следва да бъде планирана на база установяване на реален брой лица от основната целева група, така че същите, при равни условия да могат да получат еднакви по вид и количество продукти по едно и също време.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

хранителните продукти, което съобразно настоящата фактическа обстановка се очертава като тенденция през периода на. Това пряко ще доведе до увеличение на прогнозните стойности по някой и/или по всички обособени позиции, респективно до увеличение на общата стойност на поръчката/те – обстоятелство, което ще наложи увеличение на предвиденото със заповедта общо финансиране за периода. След прилагането на този модел още през първата година на възлагане, обосновано може да се предположи, че ще се наруши пропорционалното разпределение на финансовия ресурс за три годишния период на действие на проекта, което неминуемо ще доведе до значително намаляване на размера на разполагаемия бюджет за следващите две години. Тези конюнктурни параметри, при този модел на оферирание, ще доведат до фактическа и процедурна невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта и ще възпрепятстват закупуването дори на базовите пакети хранителни продукти и хигиенни материали. Прилагането на подобен подход изисква опционално да се предвиди необходимия допълнителен финансов ресурс за увеличение на БФП, за да се адаптира прогнозната/те стойност/и на поръчката/те, с цел финансово обезпечаване на индексиранияте цени при възлагането договори с изпълнителите.

На второ място, при условие, че се придържаме към последната, хранително балансирана, количествена структура на закупените/предоставените хранителни продукти (процедура „Закупуване на хранителни продукти – 2020“), определена от комисия, включваща представители на БАБХ, експерти по храни и представители на акредитирани лаборатории за изследване на храни и вземайки под внимание получената удовлетвореност от крайните ползватели на помощта, и изразеното им очакване за получаване на пакети с хранителни продукти с по-голям брой от даден вид, и като добавим планирания за ежегодно раздаване пакет с хигиенни материали, установяваме, че бюджетът, по проекта, е крайно недостатъчен. Тоест, за да се закупят по повече от един брой от всеки вид от хранителните продукти и/или хигиенните материали, съобразно действащите пазарни ценови индекси, е необходимо да бъде предвиден механизъм и финансов ресурс за увеличаване на БФП.

Обръщаме внимание, че в Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление са определени възможностите за изменение на заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Към увеличаване на размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ може да се пристъпи, ако са налице следните кумулативни изисквания:

- Изменението е доказано необходимо за постигане на целите на процедурата,
- Има наличен финансов ресурс по програмата.

Във всички случаи към разглеждане на такава възможност може да се пристъпи на по-късен етап, когато изпълнението на заповедта за директно предоставяне е започнало.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

На трето място, увеличението на целевата група ползватели на помощта, като основен параметър необходим за правилното и рационално програмиране на обществените поръчки, предполага увеличение на финансовия ресурс, с който да се обезпечи реализирането на настоящия проект. В тази връзка трябва да бъде взет под внимание фактът за очертаващата се постоянна необходимост от увеличаване на националния праг на бедност, което ще бъде косвена предпоставка за увеличаване на целевата група за втората и третата година от реализиране на програмата.

ТЕКСТЪТ ПРОДЪЛЖАВА В СЛЕДВАЩОТО ПОДАДЕНО ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ!

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ПРЕХОДНОТО ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ!

В тази хипотеза също е необходимо да се предвиди и да се гарантира финансов ресурс и механизъм, чрез който да се увеличи размера на предоставената БФП. За целите на обективния анализ трябва да се спомене, че съществува и хипотезата, при която цените на продуктите предмет на закупуване по този проект, могат да тръгнат и в посока намаление, което обаче не може да бъде състоятелен аргумент към настоящия момент. С настоящия въпрос излагаме потенциалните рискове, които застрашават или могат да възпрепятстват успешната реализация на проекта по независещи от бенефициента причини и обстоятелства.

Следва да се подчертае, че нито една обществена поръчка не може да се проведе с положителен резултат при липсващ или недостатъчен финансов ресурс, тъй като нейните условия не могат да привлекат участници и да осигурят реална конкуренция на офертите. Обществена поръчка, чиято прогнозна стойност не е определена обосновано, може да мотивира извод за създаване на условия, които необосновано ограничават конкуренцията, което от своя страна би довело до сериозни санкции по програмата от страна на проверяващите/одитиращите органи.

Въз основа на всичко гореизложено следва да бъдат предвидени процедурни възможности и реален финансов ресурс за увеличаване на размера на предоставената БФП с цел законосъобразно и обосновано определяне на прогнозната стойност на обществените поръчки и при необходимост - индексирание на сключените договори съгласно ЗОП.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

ВЪПРОС: Съществуват ли процедурни правила/разпоредби, разработени ли са механизми, налични ли са други възможности, в това число и чрез осигуряване на необходим допълнителен финансов ресурс, които по категоричен и безусловен начин да обезпечат и гарантират успешното ежегодно реализиране на процедурата по закупуване на хранителни продукти и хигиенни материали, при възникнала необходимост от увеличаване на размера на предоставената БФП, вследствие от :

1. негативно развитие на инфлационните процеси и необходимостта от индексирани на договорите за доставка, съгласно ЗОП?
2. запазване на прилаганата по предходни процедури хранително балансирана, количествена структура на закупуваните/предоставяните хранителни продукти, която предвижда по повече от един артикул за раздаване?
3. увеличаване на целевата група, съгл. Наредба № РД-06-53 от 17.09.2021 г. за реда и условията за определяне на целевите групи и насочване на помощта по Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 г., съфинансирана от Европейския социален фонд плюс?

Тук трябва да се има предвид, че поради изключителната динамика на всички ценови индекси (енергийни, продуктови, логистични) и очертаващите се дефицити на международните пазари, към този момент не може да се прогнозира абсолютно или относително каква би била необходимостта от допълнителен финансов ресурс, с който би трябвало да се увеличи БФП. Въпреки това, за да се даде възможност на бенефициента, респективно на възлагащия орган да приложи промяната на модела на офериране/възлагане, описан по-горе в текста и успешно да се реализират целите на проекта съобразно изискванията, е необходимо Управляващия орган (УО) да ни увери и гарантира безусловно и неотменимо, че увеличаването на БФП в изискуемия размер е реалистично и безспорно ще обезпечи изцяло осъществяването на проекта за тригодишния период на действие. В случай, че това не е възможно, Ви уведомяваме, че програмирането и възлагането на обществените поръчки ще продължи по досега действащия механизъм и модел, в условията на реален риск от недостиг на финансиране и при

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

програмиране закупуването на само по един брой от артикул. В тази връзка отправяме апел към УО по възможност да предложи алтернативен вариант и/или прагматично решение на отчетените тук рискове и съображения, в т.ч. схема за промяна на модела на провеждане обществените поръчки, съобразно гореизложеното и в съответствие с препоръките на ИА ОСЕС.

4. В раздел II. „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАПОВЕДТА“ от „Ръководство на конкретния бенефициент за изпълнение и управление на заповед за операция по операция BG05SFPR003-1.002

„Закупуване на хранителни продукти и продукти за хигиенни нужди“ (с.9) е регламентирана процедура за изменение на Заповедта за предоставяне на БФП:

„Заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изменя и когато в рамките на тригодишния период на реализация на процедурата, видовете продукти в базовия пакет хранителни продукти и базовия пакет с продукти за хигиенни нужди се наложи да бъдат изменяни, при условие че:

- не се променят основните групи храни, които да присъстват в пакета хранителни продукти;

- не се променят основните групи продукти от пакета за хигиенни нужди

- промяната е инициирана в резултат на обратната връзка от крайните получатели на помощта;“

ВЪПРОС: Необходимо ли е кумулативното наличие на трите условия, изброени по-горе, или всяко едно от тях е достатъчно основание за изменение на Заповедта (при наличие на надлежна обосновка, представена пред УО по реда на т. 4.1. от раздел II. „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАПОВЕДТА“)?

5. На стр. 4 от „РЪКОВОДСТВО ЗА ВИДИМОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И КОМУНИКАЦИЯ“, публикувано на интернет страницата на АСП е посочено, че „според оперативните насоки на ЕК получателите на финансиране от ЕС за периода 2021 – 2027 имат общо задължение да изготвят комуникационни материали и да повишат популяризирането на ЕС. Съобразяването с това условие е поставянето на видно място на емблемата на ЕС с указание за финансиране, в което се споменава подкрепата от Европейския съюз. Например, брошури, дипляни, банери, листовки и др.“.

4. Обръщаме внимание, че видовете хранителни продукти и видовете хигиенни материали са определени въз основа на широки консултации, така както е предвидено в Програма за храни и основно материално подпомагане и са утвърдени от Министъра на труда и социалната политика, заедно с Индикативната годишна работна програма. Промяна във видовете продукти и в двата пакета се извършва по реда на тяхното утвърждаване при условие, че са налице двете кумулативни предпоставки:

- не се променят основните групи храни, тъй като те са съобразени с препоръките на Министерство на здравеопазването – (аналогично е и за продуктите за хигиенни нужди), И
- Промяната е инициирана в резултат на обратна връзка от крайните получатели на помощта.

5. В Указанията за кандидатстване са посочени допустимите разходи по процедурата. Всички останали разходи, които изрично не са посочени в документа са недопустими.

Конкретният бенефициент е длъжен да спазва мерките за видимост, прозрачност и комуникация, произтичащи от изискванията на Регламент (ЕС) 2021/1060. Във формуляра за кандидатстване следва да бъдат описани дейностите, с които кандидатът ще се ангажира в тази връзка. С подписването на формуляра за кандидатстване,

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

В т. 3.1. на същата страница са изброени видовете материали, като в т.ч. са посочени „бланки“ и „всякакъв вид документи, свързани с изпълнението на ПХОМП“.

ВЪПРОС: Задължението за изготвяне на комуникационни материали с цел повишаване популяризирането на ЕС ще се счита ли за изпълнено от страна на бенефициента при условие, че на бланки и всякакъв вид документи, свързани с изпълнението на ПХОМП се поставят задължителните и желателните елементи от реквизита на документацията и дейностите по Програмата или в допълнение на горното е необходимо и задължително изготвянето на брошури, дипляни, банери, листовки и др., като обща информация за разпространение и/или съпровождаща всеки един вид от предоставяните продукти, а ако не е - какво е виждането на УО за постигането на това изискване ? Освен това тези комуникационни средства (брошури, дипляни, банери, листовки и др.) за чия сметка са, за сметка на бенефициента ли и ако да - с какъв бюджет са обезпечени, с част от настоящия ли, което ще е утежняващо обстоятелство по отношение на неговата достатъчност или е предвиден друг подход и ресурсно обезпечаване? Трябва да се има предвид, че отпечатването/закупуването на подобни информационни материали би било предмет на отделни процедури по ЗОП. Ако пък е за сметка на изпълнителите/доставчиците по договори, то това ангажира допълнителни финансови средства и отново ще отнеме от предвидения бюджет, за закупуването на предвидените артикули, който и без това би се очертал в хипотетичен/хроничен дефицит. Освен това ако са за сметка на изпълнителите, трябва се представят като „мостри“ и да са предмет на оценка от възложителя за допустимостта на кандидатите относно спазването на изискванията на „РЪКОВОДСТВО ЗА ВИДИМОСТ, ПРОЗРАЧНОСТ И КОМУНИКАЦИЯ“ и Комуникационната стратегия?.

Необходими са ни аналитично точни и практически приложими указания и тълкувания на изискването и нормативната регламентация.

бенефициентът се задължава да ги спазва.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

От 10.10.2022година	От 14.10.2022г.
<p>minkovska@asp.government.bg</p> <p>1. В „Ръководство на Конкретния бенефициент за изпълнение и управление на заповед по операция BG05SFPR003-1.002 “Закупуване на хранителни продукти и продукти за хигиенни нужди”, в раздел III. „Възлагане на обществени поръчки“ е въведено задължение за Конкретния бенефициент „да извършва проверка за наличие на следните индикатори:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Индикатори за измама при конфликт на интереси; • Индикатори за измама при договаряне при оферирание; • Индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител.“ <p>В Ръководството са посочени легалните дефиниции за „измама“ (съгласно Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година), за „конфликт на интереси“ (съгласно чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.), „тайните споразумения“ между икономическите оператори са разгледани в член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в който изрично се забраняват споразумения или съгласувани практики. Актовете на Европейската Комисия, които се прилагат от бенефициента при възлагане на обществените поръчки са (изброяването не е изчерпателно): „Известие на ЕК относно инструментите за борба с тайните споразумения при възлагането на обществени поръчки и относно насоките за прилагане на съответното основание за изключване (2021/С 91/01)“, „Известие на Комисията — Насоки относно избягването и управлението на конфликти на интереси съгласно Финансовия регламент“, „Решение на Комисията от 14 май 2019 година за установяване на насоките за определяне на финансови корекции, които</p>	<p>1. Съгласно чл. 69 , пар. 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд “Вътрешна сигурност” и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, държавите членки следва да разполагат със системи за управление и контрол на програмите си, които гарантират тяхното функциониране в съответствие с принципа на доброто финансово управление. Съгласно пар. 2 от същия член, държавите членки гарантират законосъобразността и правилността на разходите, включени в отчетите, които се представят на Комисията, и предприемат всички необходими действия, за да предотвратяват, откриват, коригират и докладват нередности, включително измами.</p> <p>Част от основните ангажименти на Управляващият орган, посочени в чл. 74, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провеждане на проверки на управлението, за да се установи дали съфинансираните продукти са доставени и съфинансираните услуги предоставени и дали операцията съответства на приложимото право, на програмата и на условията за предоставяне на подкрепа на операцията; - въвеждане на ефективни и пропорционални мерки и процедури за борба с измамите, като се вземат предвид установените рискове; - предотвратяване, откриване и коригиране на нередностите. <p>В тази връзка при планиране на проверките на управление УО трябва да взема предвид и рисковете от измами, поради което в Ръководството на Конкретния бенефициент за изпълнение и управление на заповед по операция BG05SFPR003-1.002 “Закупуване на хранителни продукти и продукти за хигиенни нужди” са включени информация и насоки свързани с това.</p> <p>При установено съмнение от измами следва да бъдат сигнализирани съответните национални</p>

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

трябва да бъдат извършени спрямо финансираните от Съюза разходи в случай на неспазване на приложимите правила за възлагане на обществени поръчки", като се прилагат и национални нормативни правила, уреждащи аналогични правни отношения. Изброените документи на ЕК, както и националните актове, интерпретират наличието на дадено обстоятелство или група от факти като „индикатор“ за едно или друго нежелано поведение: „индикатор за измама“, „индикатор за конфликт на интереси“, „индикатор за наличие на забранено споразумение“. НО! В цитираните документи няма дефиниция за понятията „Индикатори за измама при конфликт на интереси“, „Индикатори за измама при договаряне при оферирание“, „Индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител“.

ВЪПРОСЪТ ПРОДЪЛЖАВА В СЛЕДВАЩО ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ! ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ВЪПРОС ОТ ПРЕХОДНО ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ!

По дефиниция „измамата е нарушение, което е установено от компетентен съдебен орган или е идентифицирано от компетентен европейски или национален орган въз основа на доказателствата, подкрепящи наличието на нередности, свързани с измами.“ Следователно бенефициентът не е компетентен орган по установяване на измами. Възлагащият орган и определената от него комисия в обхвата на правомощията си по прилагане на специалния Закон за обществените поръчки (ЗОП) може да следи и да отрази (в протоколите и Доклада на комисията) наличието на фактите и обстоятелствата, случващи се в рамките на възлагателния процес и също не е компетентен орган в областта на измамите.

ВЪПРОС: Посочете нормативния акт/актове от европейското и/или националното законодателство, който съдържа легални дефиниции на понятията, формулирани от УО. В случай че няма такива, то УО да даде разяснения какво разбира/как тълкува горепосочените понятия. Какви действия на бенефициента ще се приемат за достатъчни, за да се счита, че извършената от него „проверка за наличие на следните индикатори: „Индикатори за измама при конфликт на интереси“, „Индикатори за измама при договаряне при оферирание“, „Индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител“, е изчерпателна и

органи, с цел предприемане на последващи действия, съобразно компетентностите им.

На стр. 14 от Ръководството посочените:

- индикатори за измама при конфликт на интереси

-индикатори за измама при договаряне при оферирание

- индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител,

са подробно описани в съответните указания на контролните листове за проверка от УО – приложение № 1 към Ръководството. Същите не са цитирани в Ръководството като дефинитивно регламентирани в конкретни законодателни текстове, а са засегнати като потенциални ситуации, които да бъдат анализирани, като акцент на необходимостта от съобразяването им още на ниво провеждане на обществената поръчка за предотвратяване извършването на недопустими разходи.

Разбирането на УО за понятията индикатори за измама при конфликт на интереси, индикатори за измама при договаряне при оферирание и индикатори за измама при неоснователно възлагане на един изпълнител е базирано и на практиката на контролните органи, относно оценката на риска от измами и корупция, като примери бихме могли да дадем следните източници:

- одитна методология на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“

<https://aeuf.minfin.bg/bg/24>

- - технически указания „Индикатори за нередности и измами“

<https://www.minfin.bg/bg/documents?dq=%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F>

Имайте предвид, че в съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

обективна, като се има предвид, че възлагащият орган не може да действа законосъобразно извън правомощията си по ЗОП, а бенефициентът ползва резултатите от възлагателния процес, за да изпълни и отчете дейностите по проекта.

2. В „Ръководство на Конкретния бенефициент за изпълнение и управление на заповед по операция BG05SFPR003-1.002 “Закупуване на хранителни продукти и продукти за хигиенни нужди”, в раздел VI. „Техническо изпълнение и отчитане“ е въведено следното изискване: „КБ следва да отчете изпълнението по предвидената необходимост от информация/указания/инструкции за ползване на разбираем и достъпен език, както и информация, позволяваща на крайните получатели на помощта да преценяват рисковете, присъщи на продуктите през времето на техния нормален или разумно предвидим период на употреба, когато това е приложимо и приложи документални доказателства за изпълнение на това изискване.“, както и „С оглед спецификата на продуктите и тяхната насоченост към рискова група потребители, при реализиране на обществената поръчка, кандидатът следва: да предвиди необходимостта от информация/указания/инструкции за ползване на разбираем и достъпен език, както и информация, позволяваща на крайните получатели на помощта да преценяват рисковете, присъщи на продуктите през времето на техния нормален или разумно предвидим период на употреба, когато това е приложимо.“

Редът и начинът за предоставяне на информация относно хранителните продукти е уреден законодателно в Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския Парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (Регламент (ЕС) № 1169/2011), в Закона за храните, в

Конкретният бенефициент следва да изпълнява Заповедта при спазване на принципите за добро финансово управление, икономичност, ефикасност, ефективност, видимост, прозрачност и комуникация, в съответствие с най-добрите практики в съответната област.

2. Моля, обърнете внимание, че цитираните от Вас изисквания касаят единствено продуктите за хигиенни нужди.

Съгласно Условието за кандидатстване по процедурата, по отношение на закупуването на продукти за хигиенни нужди са поставени следните изисквания:

„С оглед спецификата на продуктите и тяхната насоченост към рискова група потребители, при реализиране на обществената поръчка, кандидатът следва:

- да предвиди необходимостта от информация/указания/инструкции за ползване на разбираем и достъпен език, както и информация, позволяваща на крайните получатели на помощта да преценяват рисковете, присъщи на продуктите през времето на техния нормален или разумно предвидим период на употреба, когато това е приложимо,
- да вземе предвид всички изисквания, свързани със зачитането на принципа на предпазливост за ненанасяне на значителни вреди, така че да не се засяга в значителна степен постигането както на екологичната, така и на социалната цел.
- да изиска гаранции, че закупените продукти и артикули съответстват на нормативно установените изисквания за безопасност, на които трябва да отговарят, за да бъдат пуснати на пазара, в съответствие с изискванията на Закона за защита на потребителите.
- да вземе предвид, че продуктите, за които е приложимо, следва да имат достатъчно дълъг срок на годност, който да е съобразен, както с реда и времето за предоставянето им, така и съгласно технологичните и държавни стандарти, специфични за вида на всеки закупен продукт.

Кандидатът има право да заложи и други изисквания, с което да гарантира, че закупените продукти за хигиенни нужди отговарят на европейските и национални норми и стандарти

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

Наредби и Стандарти. Съгласно европейския Регламент етикетът на хранителните продукти съдържа информация, изготвена според правила на яснота, разбираемост, четливост, етикетът съдържа данни със задължителен характер относно състав, място на произход, производител, съхранение, определени вещества или продукти, причиняващи алергии или непоносимост, т.е. информация, подпомагаща потребителите да направят информиран избор. Върху етикетите на продуктите за хигиенни нужди също се публикуват данни относно срокове на годност, съдържание и технологични характеристики. Освен това продуктите се произвеждат при съобразяване с нормите за защита на здравето и живота на хората, поради което върху етикета на конкретната стока се отбелязва условията за съхранение и безопасна употреба. Информацията върху етикетите, която е нормативно определена и има задължителен характер, има статут на удостоверителен документ, с който се гарантира верността на оповестените данни от страна на производителя.

ВЪПРОСЪТ ПРОДЪЛЖАВА В СЛЕДВАЩО ИСКАНЕ ЗА РАЗЯСНЕНИЕ! ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ВЪПРОС ОТ ПРЕДХОДНО ИСКАНЕ НА РАЗЯСНЕНИЕ!

Друг документ/информационен материал, различен от етикета, би имал статута на разяснителен, тълкувателен, указателен материал, без претенции за пълнота и достоверност и не може да ангажира отговорността на производителя. Затова Конкретният бенефициент предвижда в складовете на партньорската организация да се доставят единствено продукти, които са етикетирани съгласно нормативните разпоредби и извършва допълнителни проверки за спазване на това условие.

Въпрос: Информацията, публикувана от производителя върху етиката на конкретния продукт достатъчна ли е, за да се приеме, че до крайния ползвател на помощта достига „информация/указания/инструкции за ползване на разбираем и достъпен език, както и информация, позволяваща на крайните получатели на помощта да преценяват рисковете, присъщи на продуктите през времето на техния нормален или разумно предвидим период на употреба, когато това е приложимо.“
Необходимо ли е бенефициентът да изготвя и разпространява до крайния

за качество, безопасност и съхранение на стоки от подобен характер.“

В допълнение, съгласно Закона за защита на потребителите стоките, съдържащи опасни вещества, или стоките, чиято употреба предполага спазването на специални изисквания за безопасност, трябва да бъдат придружени от указания за тяхната употреба, изготвени от производителя.

Указанията за употреба на стоките съдържат информация, необходима на потребителите за правилното и безопасно използване или съхраняване на продуктите.

За проследяване и отчитане изпълнението на обществената поръчка, в контекста на спецификата ѝ, УО ще разглежда всички представени по преценка на конкретния бенефициент документи и материали, които доказват съответствие на закупените продукти с посочените по-горе изисквания от Условието за кандидатстване, респ. и обществената поръчка.

Моля, обърнете внимание, че цитирания текст от Ръководството съдържа и условие за приложимост, и условие за съобразяване със спецификата на продуктите т.е. при така разписаните Условия за кандидатстване по процедурата се отнася единствено за продуктите за хигиенни нужди.

**ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027,
СЪФИНАНСИРАНА ОТ ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС**

Съфинансирано от
Европейския съюз

получател на помощта информация/указания/инструкции за ползване на друг носител, различен от етикета на стоката (например брошура, дипляна, плакат, други) и с какъв бюджет се предвижда да се изготви информационния материал?

Какъв начин на проследяване и отчитане на изпълнението на изискването за предоставяне на информация до крайните получатели на помощта ще приеме УО, освен установените в практиката: проверка на продуктите, включително и на етикетите им, към датата на приемането им в складовете на партньорската организация, документирана със Записа за доставка, и/или текущи проверки по изпълнението на договорите за доставка, документирани в Докладни записки, в които се съдържа информация и за етикетиранието на продуктите.